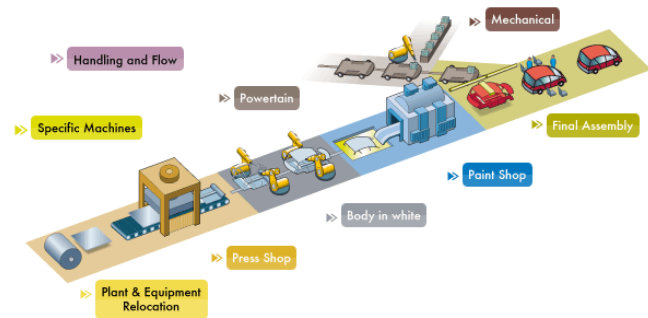
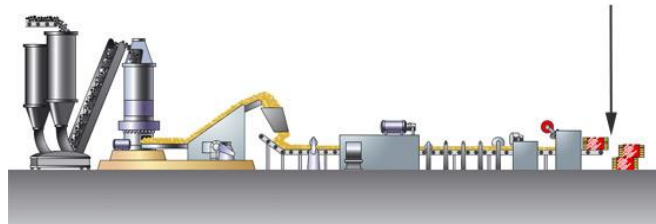

goederen
die men in bewaring houdt
voor later gebruik

grondstoffen
hulpstoffen
goederen in bewerking
afgewerkte producten

Reden (en drogrede) voor het aanhouden van voorraden

- ➡ tijd
- ➡ onzekerheid
- ➡ economisch motief

Reden (en drogrede) voor het aanhouden van voorraden

➔ **tijd**

tijdsverschil tussen:

- bestellen, leveren en aanwenden in het productieproces
- aanmaak en levering aan de klant

Reden (en drogrede) voor het aanhouden van voorraden

tijd

➔ **onzekerheid**

in economische (push-pull) en sociale omgeving

Reden (en drogrede) voor het aanhouden van voorraden

tijd

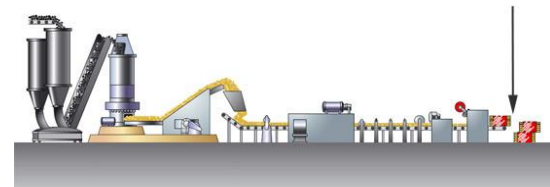
onzekerheid

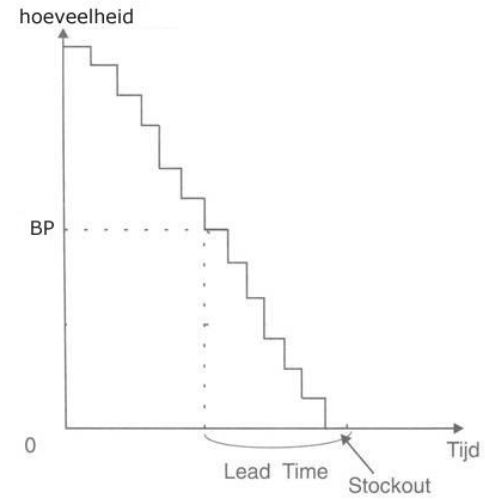
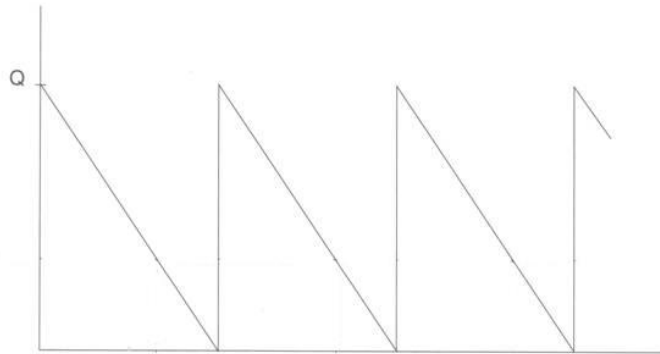
➔ **economisch motief**

anticiperen op prijsschommelingen

Verantwoordelijkheid

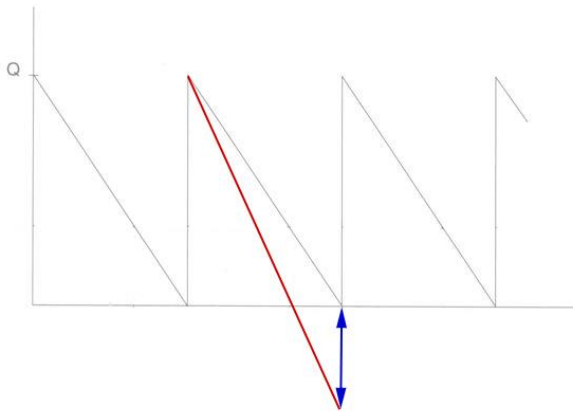
Buffervoorraad
 Consignatievoorraad
 Pijplijnvoorraad
 Ontkoppelingsvoorraad

Buffervoorraad

Buffervoorraad
 Consignatievoorraad
 Pijplijnvoorraad
 Ontkoppelingsvoorraad

Consignatie- voorraad

Buffervoorraad
 Consignatievoorraad
 Pijplijnvoorraad
 Ontkoppelingsvoorraad

Pijplijn- voorraad

Buffervoorraad
 Consignatievoorraad
 Pijplijnvoorraad
 Ontkoppelingsvoorraad

Ontkoppelings- voorraad

Buffervoorraad
 Consignatievoorraad
 Pijplijnvoorraad
 Ontkoppelingsvoorraad

Waarde van de voorraad

FIFO

LIFO

gemiddelde waarde

aangepaste berekening

FIFO

materialen worden
gewaardeerd
aan de prijs waaraan ze het

eerst

zijn binnengekomen

LIFO

materialen worden
gewaardeerd
aan de prijs waaraan ze het

laatst

zijn binnengekomen

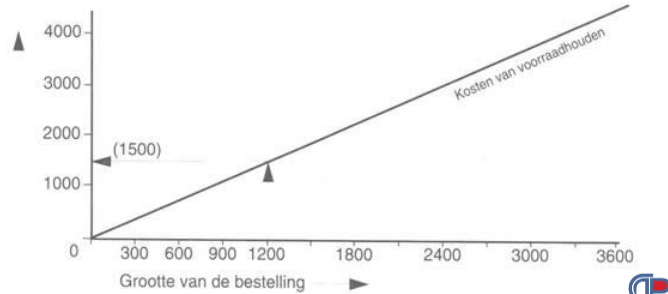

De Economische Ordergrootte

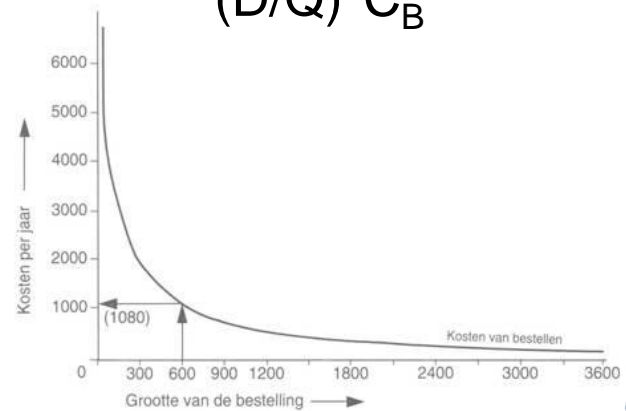
=

bestelgrootte
die een minimum aan
jaarlijkse kosten
veroorzaakt

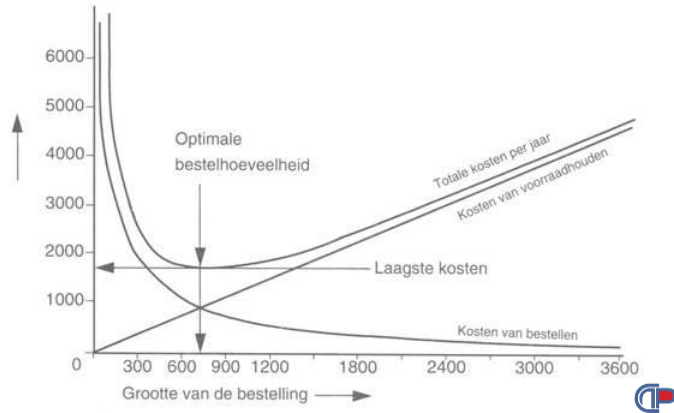
$$(Q/2) * C_V$$

$$(D/Q) * C_B$$

$$TJK = (Q/2)*C_V + (D/Q)*C_B$$

economische ordergrootte

$$EOQ = \sqrt{\frac{2DC_b}{C_v}}$$

Break-Even
Analyse
OEFENINGEN

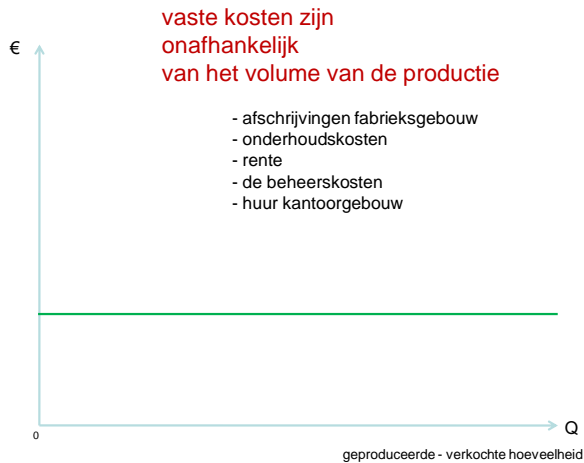

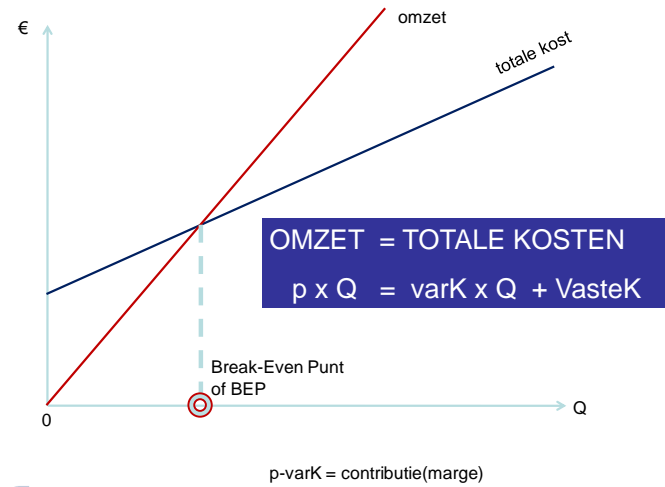
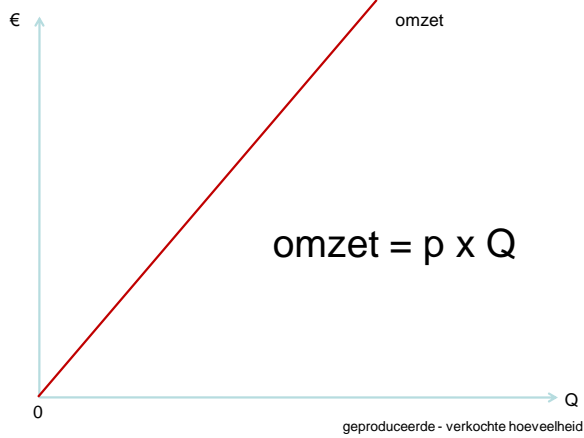
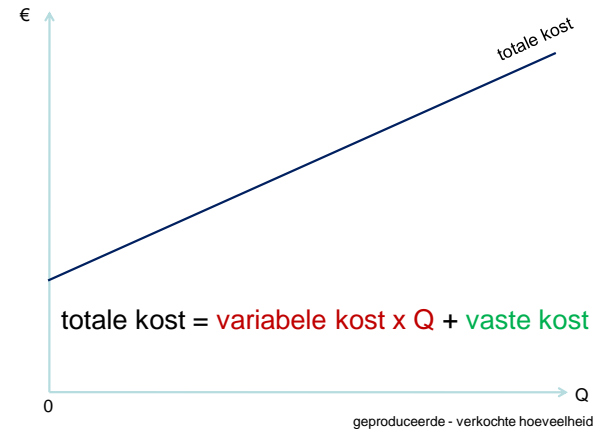
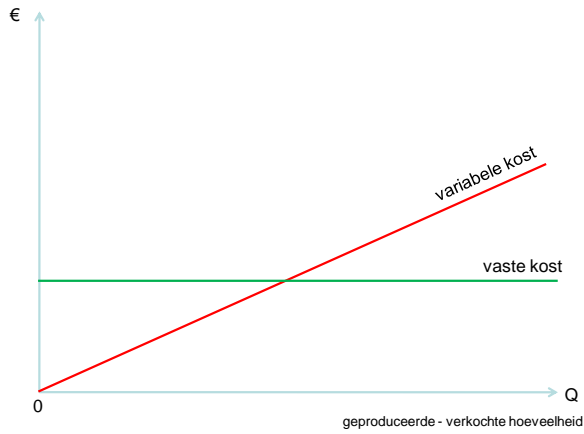

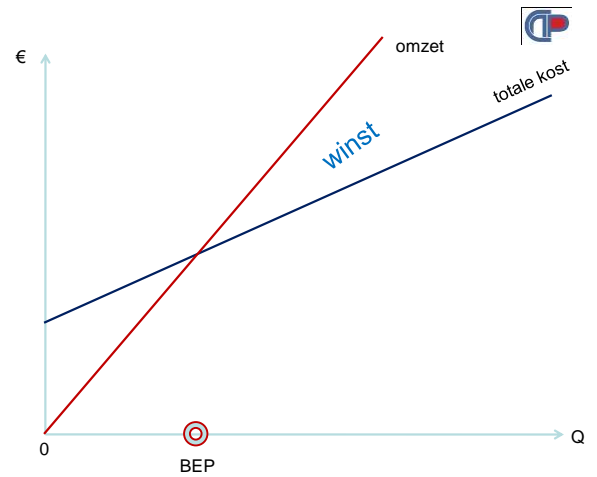
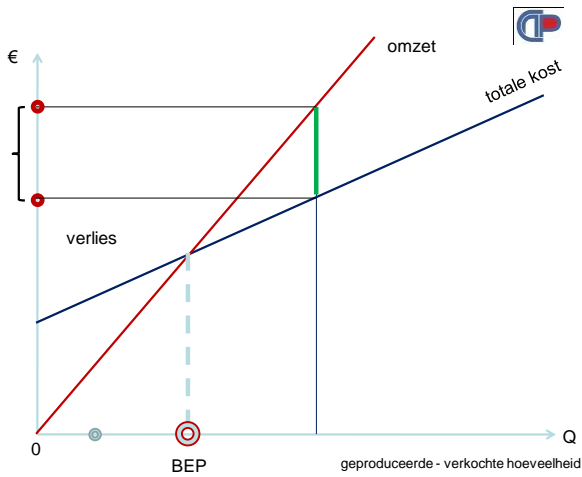
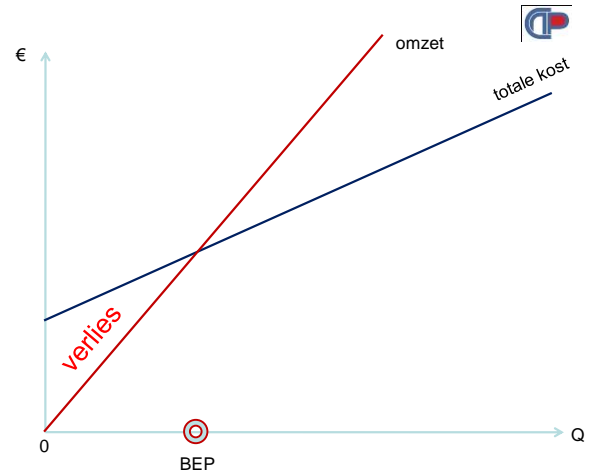
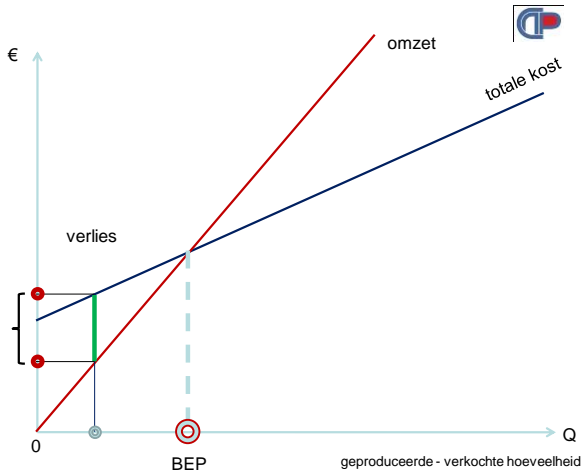
Kosten

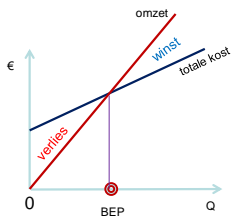
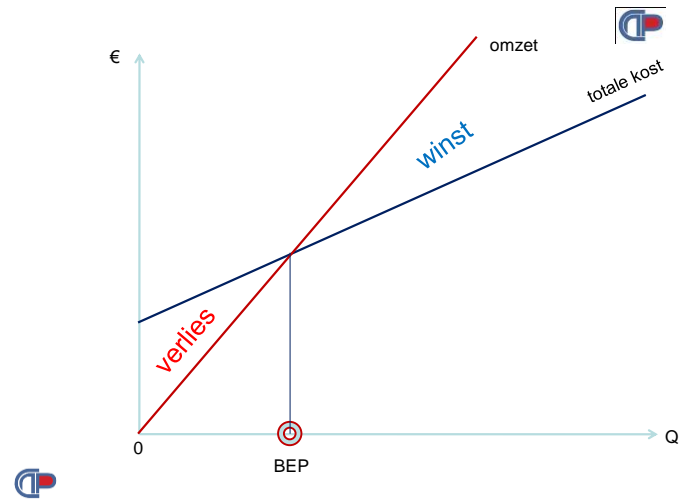
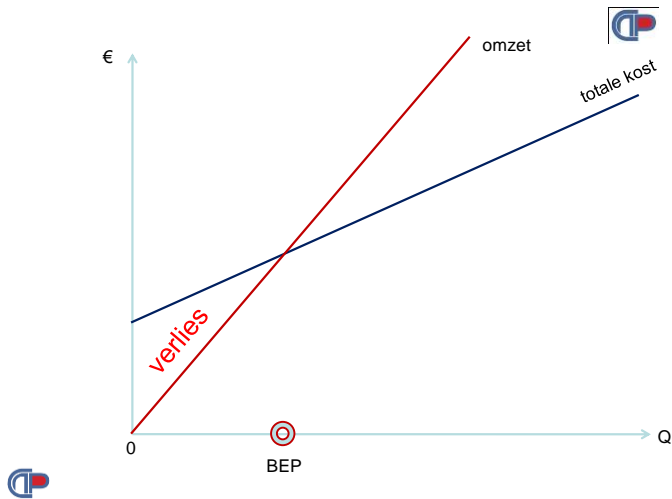
Kunnen slaan op een product
een bestelling
een activiteit

- Directe en indirecte kosten
- Vaste en variabele kosten

- De totale vaste kosten zijn € 120.000,-
- De variabele kosten zijn € 6,- per stuk
- De verkoopprijs per stuk is € 12,-
- Bereken het break-even punt

In het BEP is

$$\text{omzet} = \text{kosten}$$

$$\text{verkoopprijs} \times \text{hoeveelheid} = \text{variabele Kosten} \times \text{hoeveelheid} + \text{Vaste Kosten}$$

$$12 \times Q = 6 \times Q + 120.000$$

$$(12-6)Q = 120.000$$

$$Q = 20.000$$

of anders gezegd **BEP = 20.000**

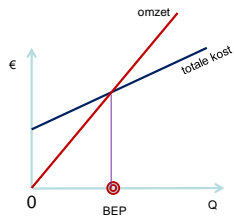
het break-even punt

oefeningen

Hoe groot zal het BEP zijn indien ik weet dat:

vaste kost	€ 25 522
de verkoops prijs	€ 10
variabele kost	€ 8,5

resultaat naar boven af te ronden tot 0 cijfers na de komma

Het bedrijf verkoopt een product voor €15,- per stuk (exclusief BTW).

De kostprijs van dit product is € 12,-.

De totale constante (vaste) kosten voor dit bedrijf zijn € 180.000,- per jaar.

Welke van de onderstaande bewering(en) is/zijn juist ?
Het break-even-point voor dit bedrijf is

- A. 12.000 stuks.
- B. 15.000 stuks.
- C. 60.000 stuks.

Indien de belasting op winst gelijk is aan 40%.

Hoe groot zullen mijn vaste kosten dan mogen zijn indien ik weet dat

de verkochte hoeveelheid 5000 stuks

de verkoops prijs € 10

variabele kost € 8

beoogde nettowinst € 6 000

resultaat af te ronden tot 2 cijfers na de komma

Indien de belasting op winst gelijk is aan 38%.

Hoe groot zal dan mijn winst na belasting zijn indien ik weet dat

de verkochte hoeveelheid 200 000 stuks

variabele kost € 5,75

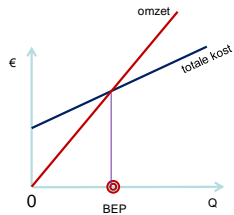
vaste kost € 466 835

verkoops prijs incl BTW 21%: € 10,89

verkoops prijs excl BTW 21%: € 9,00

resultaat af te ronden tot 0 cijfers na de komma

N.V. Claessens produceert en verkoopt één product.
verkoopprijs per eenheid: 62,50 €

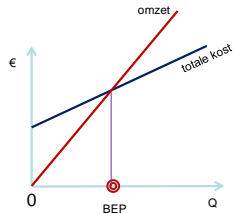
variabele kosten per eenheid:
grondstoffen: 27,50 €
directe arbeid: 12,50 €
indirecte productiekosten: 6,25 €
verkoopkosten: 3,25 €

vaste kosten per periode:
indirecte productiekosten: 480.000 €
verkoop- en administratiekosten: 519.000 €

verwachtingen voor de volgende periode:
verkoopvolume: 300.000 €
vennootschapsbelastingvoet: 39%

Gevraagd:

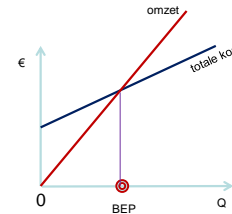
- Bereken het break-evenpunt.
- Hoeveel eenheden moet N.V. Claessens verkopen om 39.000 € na belastingen over te houden?
- Welk effect heeft een stijging van de directe arbeidslonen met 8% op het break-evenpunt?

Onderneming Bone-Idle is fabrikant van lederen salons.
Met betrekking tot deze salons beschik je over de volgende gegevens:

Verkoopprijs (per salon): 900 €
Variabele kosten (per salon)
Materiaalverbruik: 175 €
Directe arbeidsuren: 250 €
Variabele verkoopkosten: 125 €
Energie & hulpstoffen: 50 €

Vaste kosten (per maand)
Lonen: 23.000 €
Afschrijvingen: 8.000 €
Huur: 1.900 €
Vaste verkoopkosten: 5.600 €

Onderneming Bone-Idle is fabrikant van lederen salons.
Met betrekking tot deze salons beschik je over de volgende gegevens:

Verkoopprijs (per salon): 900 €
Variabele kosten (per salon)
Materiaalverbruik: 175 €
Directe arbeidsuren: 250 €
Variabele verkoopkosten: 125 €
Energie & hulpstoffen: 50 €

Vaste kosten (per maand)
Lonen: 23.000 €
Afschrijvingen: 8.000 €
Huur: 1.900 €
Vaste verkoopkosten: 5.600 €

Vraag 1:

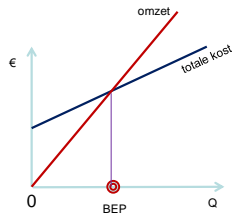
Hoeveel bedraagt het break-evenpunt

Vraag 2:

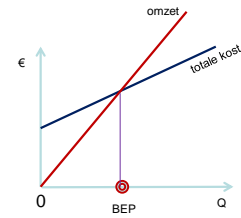
Hoeveel winst wordt er nu gerealiseerd wanneer je weet dat Bone-Idle momenteel 150 salons per maand verkoopt

Onderneming Bone-Idle is fabrikant van lederen salons. Met betrekking tot deze salons beschik je over de volgende gegevens:

Verkoopprijs (per salon):	900 €
Variabele kosten (per salon)	
Materiaalverbruik:	175 €
Directe arbeidsuren:	250 €
Variabele verkoopkosten:	125 €
Energie & hulpstoffen:	50 €
Vaste kosten (per maand)	
Lonen:	23.000 €
Afschrijvingen:	8.000 €
Huur:	1.900 €
Vaste verkoopkosten:	5.600 €

Onderneming Bone-Idle is fabrikant van lederen salons. Met betrekking tot deze salons beschik je over de volgende gegevens:

Verkoopprijs (per salon):	900 €
Variabele kosten (per salon)	
Materiaalverbruik:	175 €
Directe arbeidsuren:	250 €
Variabele verkoopkosten:	125 €
Energie & hulpstoffen:	50 €
Vaste kosten (per maand)	
Lonen:	23.000 €
Afschrijvingen:	8.000 €
Huur:	1.900 €
Vaste verkoopkosten:	5.600 €

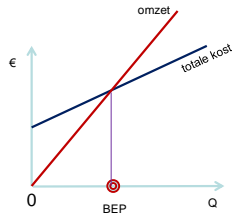
Vraag 3:

Hoeveel salons moeten er verkocht worden wanneer Bone-Idle per maand 25.000 € winst na belastingen wil realiseren. Het belastingpercentage bedraagt 40%.

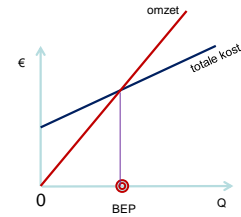
Vraag 4:

Stel dat Bone-Idle beslist om haar salons voortaan te verkopen aan 990 € (dit is een stijging met 10%). Wat is het effect op de break-evenpunt?

Onderneming Bone-Idle is fabrikant van lederen salons. Met betrekking tot deze salons beschik je over de volgende gegevens:

Verkoopprijs (per salon):	900 €
Variabele kosten (per salon)	
Materiaalverbruik:	175 €
Directe arbeidsuren:	250 €
Variabele verkoopkosten:	125 €
Energie & hulpstoffen:	50 €
Vaste kosten (per maand)	
Lonen:	23.000 €
Afschrijvingen:	8.000 €
Huur:	1.900 €
Vaste verkoopkosten:	5.600 €

Onderneming Bone-Idle is fabrikant van lederen salons. Met betrekking tot deze salons beschik je over de volgende gegevens:

Verkoopprijs (per salon):	900 €
Variabele kosten (per salon)	
Materiaalverbruik:	175 €
Directe arbeidsuren:	250 €
Variabele verkoopkosten:	125 €
Energie & hulpstoffen:	50 €
Vaste kosten (per maand)	
Lonen:	23.000 €
Afschrijvingen:	8.000 €
Huur:	1.900 €
Vaste verkoopkosten:	5.600 €

Vraag 5:

De arbeiders willen echter ook meegenieten van de hogere verkoopprijs en eisen een loonsverhoging. Daardoor bedraagt de variabele kost "Directe arbeidsuren" voortaan 275 € per salon. Bereken de nieuwe break-evenpunt

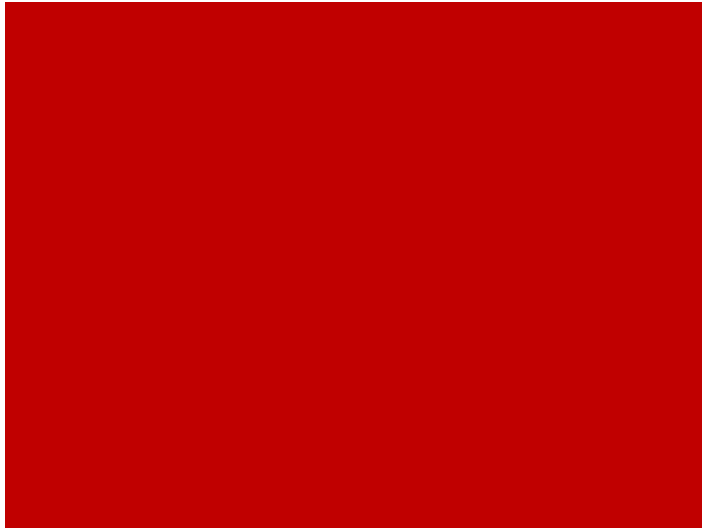

Vraag 6:

De bedienden in de onderneming voelen zich echter vergeten en er komt een spontane staking. Na de nodige onderhandelingen krijgen ook zij een loonsverhoging. Gevolg is dat de vaste kostenpost "Lonen" voortaan 31.585 € bedraagt (i.p.v. 23.000 €). Bereken het nieuwe break-evenpunt.

Directe kosten

kunnen slaan op een product
een bestelling
een activiteit

rechtstreekse toewijzing aan de kostendragers

Directe ...

- materiaalkosten
- arbeidskosten
- overige kosten

Directe materiaalkosten =
kosten voor grondstoffen
of zelf vervaardigde halffabrikaten.

bepaald met FIFO
LIFO
gemiddelde aankoopprijs
vervangingswaarde
standaardprijs

Directe arbeidskosten =

de lonen
betaald aan werknemers
die daadwerkelijk

- bij de fabricage
- of dienstverlening

betrokken zijn

Overige directe kosten =

kosten die specifiek zijn gemaakt
om een product te fabriceren
of een dienst te verlenen

bvb. royalty per gefabriceerd stuk

Indirecte kosten

geen rechtstreekse toewijzing
aan de kostendragers

kan slaan op   een product
                      een bestelling
                      een activiteit

Indirecte ...

- materiaalkosten
- arbeidskosten
- overige kosten

Indirecte materiaalkosten =

smeermiddelen
reserveonderdelen voor machines en installaties
schoonmaakmaterialen
kantoorbenodigdheden

Indirecte arbeidskosten =

de lonen betaald aan werknemers die **niet** daadwerkelijk bij de fabricage of dienstverlening betrokken zijn

Voorbeeld: kwaliteitscontroleurs
magazijnpersoneel
schoonmakers

Indirecte kosten

geen rechtstreekse toewijzing aan de kostendragers

Overige indirecte kosten = kosten die niet specifiek zijn gemaakt om een product te fabriceren of een dienst te verlenen

- ✓ **Vestigingskosten**
(huur, lokale belastingen, verzekeringen, elektriciteit)
- ✓ **Verkoop- en distributiekosten**
- ✓ **Algemene beheerkosten**
- ✓ **Financieringskosten**
(kosten van aangetrokken vreemd vermogen)

